

MJ310854

MASARYKOVA UNIVERZITA	
Ped. fakulta - podatelna	
Č.j./E.č.:	MU/123/2014/PoF
Datum/Čas	14 -01- 2014 / .....
Počet listů dokumentu:	6
Počet příl. a listů/sv.:	..... / .....
Počet a druh nelist. příloh:	..... / .....

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita
Fakulta
Habilitační obor

Pedagogická fakulta MU
Pedagogika

Uchazeč
Pracoviště
Habilitační práce

Mgr. Jana KRATOCHVÍLOVÁ, Ph.D.,
Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity
Kvalita inkluzivní školy: její hodnotová dimenze a podmínky

Oponent
Pracoviště

doc. PhDr. Lea KVĚTOŇOVÁ, Ph.D.,
Pedagogická fakulta UK v Praze

Uloženo do souboru MU/53286/2014/PoF - 16

Text posudku:

Předložená habilitace autorky Jany Kratochvílové soustřeďuje cenné teoretické poznatky z oblasti inkluzivního vzdělávání a inkluzivního vývoje škol, včetně poznatků o současných transformačních procesech ve vzdělávání v České republice i v zahraničí. Kriticky analyzuje závazné školské legislativní, strategické a koncepční dokumenty (mezi nimi RVP ZV) z hlediska jejich funkce a významu pro školy, které již nastartovaly svůj inkluzivní vývoj. Pro zkvalitnění školních vzdělávacích programů sestavovaných dle RVP ZP předkládá inovativní návrh na obsahové vymezení péče o žáky v inkluzivním prostředí školy v nové struktuře, včetně kritérií kvality, který ve spolupráci s ostatními výzkumníky nazvala *System podpory žáků s rozmanitými schopnostmi*. Autorka zmiňuje systém podpůrných opatření dle stupňů – organizační, pedagogické a finanční náročnosti. V kontextu inkluze autorka na str. 21 upozorňuje na diskriminující pojem žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Tím autorka významně přispívá také k rozvoji konceptuálního rámce inkluzivního vzdělávání v ČR.

Další přínosnou součástí textu je kapitola shrnující výzkumy v oblasti inkluzivních podmínek na školách provedené u nás i v zahraničí. Zde odkazuje mimo jiné i na Výzkumný záměr PdF MU „Speciální potřeby žáků v kontextu Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.“ a jeho dílčí projekt *Naplnění obsahového rámce školního kurikula při zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na I. stupni ZŠ*. Autorka nezapomíná ani na hodnotovou dimenzi inkluze, tj. na aplikace principů inkluze (zejména principu individualizace a diferenciací) v praxi základních škol. Klade důraz na hodnotu, kterou představuje respekt všech aktérů na tomto stupni vzdělávání vůči sobě navzájem, uvádí

identifikovatelné projevy respektu na školách. Samostatnou kapitolu věnuje rozsáhlé a aktuálně diskutované problematice hodnocení žáků v procesu inkluzivního vzdělávání. Jako příklad využitelný v praxi inkluzivně zaměřených škol slouží Model komplexního rozvíjejícího hodnocení žáka. Na velmi podrobnou a kvalifikovaně popsanou analýzu podmínek inkluzivního vzdělávání navazuje popis kvalitativního šetření, které autorka provedla v týmu řešitelů dílčího projektu v rámci výzkumného záměru PdF MU. Metodologie šetření je kvalitativního typu. Je využito zpracování případové studie se záměrem porozumět pojetí inkluze na prvním stupni jedné vybrané základní školy, která výrazně naplňuje kritéria kvality inkluzivní školy. Empirické ověřování charakteristik této školy ústí v konstrukci teoretického modelu *Kvalita inkluzivní školy ve vazbě na kontextové faktory jejího prostředí*, se kterým autorka inspirativním způsobem prezentuje.

Lze konstatovat, že teoretikům, výzkumníkům a studentům pedagogických oborů, přináší výzkumy Dr. Kratochvílové zajímavé a cenné podněty pro další výzkumné aktivity, studium i pro jejich vlastní aktivní postup v rozvoji inkluzivní vzdělávací praxe.

Publikovaná habilitační práce je pak připravena pro vedoucí pracovníky škol, členy školského managementu, zřizovatele škol a pedagogické pracovníky škol (kmenové učitele, speciální pedagogy, asistenty pedagoga a ostatní pedagogické pracovníky), kteří garantují kvalitu vzdělávací praxe škol a kvalitu školních vzdělávacích programů v kontextu rovných příležitostí všech žáků ve vzdělávání, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vzhledem k vysoké odborné kvalitě zpracování doporučuji habilitační práci k přijetí k habilitačnímu řízení.

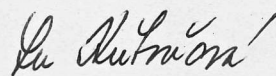
Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce (počet dotazů dle zvážení oponenta)

- 1. Jak nahlížíte na vztah speciální pedagogiky a inkluzivní pedagogiky v prostředí inkluzivní školy**
- 2. Které odpovědi na Vámi formulované otázky případové studie Vás překvapily a proč?**

Závěr

Habilitační práce Jany KRATOCHVÍLOVÉ „Kvalita inkluzivní školy: její hodnotová dimenze a podmínky“ *splňuje* požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Pedagogika.

V Praze, dne 3.1. 2014

(podpis)